

Jogászai hivatások - Csehország

Naši prevoditelji trenutno pripravljajo jezično inačico koju vidite.

Sljedeći jezici: [CS](#) već su prevedeni.

Ez az oldal a jogi hivatás Cseh Köztársaságban gyakorolt formáiról ad áttekintést.

Jogi szakmák – bevezetés

A jogi szakmák közé a következők tartoznak: bírák, ügyészek, ügyvédek, közjegyzők és bírósági végrehajtók.

Ügyészek

Szervezet

Az ügyészek olyan jogi szakemberek, akik az ügyészségen folytatják tevékenységüket. Az ügyészség olyan állami szervek rendszere, melyek meghatározott ügyekben az államot képviselik a közérdek védelmében. Az ügyészség hatáskörébe tartozó ügyeket az ügyészek intézik; más hatóságok vagy személyek nem avatkozhatnak bele tevékenységükbe, vagy azok teljesítésekor nem helyettesíthetik vagy képviselhetik őket.

Az ügyészségek felépítése azonos a bíróságok felépítésével (kerületi, regionális és legfelső szint). A rendszer élén a Brno-i székhellyel rendelkező Legfőbb Ügyészség áll, amely betölti a központi ügyészi hivatal szerepét és ellátja az ügyészi szervezet felügyeletét. A legfőbb ügyész kinevezése és felmentése az igazságügyi miniszter javaslatára a kormány hatáskörébe tartozik.

Szakmai szervezetek

 [A Cseh Köztársaság Ügyészi Egyesülete](#) (Unie státních zástupců České republiky) az ügyészek önkéntes szakmai szervezete, melynek célja az ügyészség tevékenységének segítése és a jogszerűség érvényre juttatása a döntéshozatalban, mindennemű befolyásolástól függetlenül. Az egyesület részt vesz az ügyészek és ügyészségi fogalmazók képzésében, valamint az ügyészek érdekeinek védelmében is.

A szakmai előírásokat az ügyészek szakmai magatartási kódexe (Kodex profesionální etiky státního zástupce) tartalmazza.

Az államügyészek jegyzéke – hivataluk szerinti bontásban – az Igazságügyi Minisztérium (Ministerstvo spravedlnosti) honlapján érhető el: [Igazságügyi Minisztérium](#).

Szerepük és kötelezettségeik – az ügyészség hatásköre

Az ügyészek közhivatalnokok, akiknek feladata az állam képviselete a közérdek védelmében, így különösen a büntetőeljárás során történő vádemelés, továbbá a jogszabályi rendelkezések betartásának ellenőrzése a fogvatartás, a szabadságvesztés, a kényszergyógykezelés, a fiataikorúak fogháza és az ellátóközpontok tekintetében, valamint a bűnmegelőzési cselekmények foganatosítása és a bűncselekmények sértettjei részére történő segítségnyújtás.

Az ügyészség hatásköre büntetőeljárás esetén

Az ügyész a bűnüldöző hatóság szerepét tölti be, és a büntetőeljárás minden fázisában rendelkezik hatáskörrel. Az ügyész bizonyos eljárási jogkörökkel van felruházva, és egyúttal felelős az ennek megfelelő eljárási kötelezettségek teljesítéséért.

Az ügyészség hatáskörét, tevékenységének feltételeit és módját a 283/1993 Sb. számú törvény írja elő. Az ügyészség tehát elsősorban vádat emel büntetőeljárás esetén, emellett a büntető törvénykönyv alapján további feladatokat is ellát. Továbbá a jogszabályi rendelkezések betartásának ellenőrzését végzi a fogvatartás, a szabadságvesztés, a kényszergyógykezelés, a fiataikorúak fogháza és az ellátóközpontok tekintetében, és más olyan esetekben, amikor jogszerűen korlátozzák a személyi szabadságot; emellett az ügyészség büntetőeljáráson kívül is eljár, és külön törvény által előírt egyéb feladatokat lát el.

A büntetőeljárást megelőző fázisban az ügyész a jogszabályok betartását felügyeli. Az eljárást megelőző fázisban kizárólag az ügyész jogosult bizonyos aktusok végrehajtására, melynek módját a büntető törvénykönyvben (141/1961. sz. törvény) szereplő felhatalmazás írja elő.

A büntetőeljárás megkezdését megelőzően az ügyészt tájékoztatni kell a bűncselekmény elkövetését alátámasztó információkról (a büntető törvénykönyv 158. cikkének (2) bekezdése).

A vádemelés benyújtásával (büntetés kiszabására irányuló javaslat) az ügyész kezdeményezi a bírósági eljárás megkezdését az illetékes bíróságnál. Az ügyész köteles részt venni a tárgyaláson, melynek kezdetén ismerteti a vádat, végezetül pedig záróbeszédet mond.

Az ügyész jogkörébe tartozik a bűnösségről és a büntetésről szóló megállapodás megvitatása is.

Az ügyész jogosult a határozat ellen, az ítélet bármely részének helytelensége okán fellebbezni. Az ügyész a vádlott javára és hátrányára is fellebbezhet.

A felülvizsgálatra irányuló javaslat benyújtása a legfőbb ügyész jogkörébe tartozik.

Az ügyész továbbá jogosult az eljárás megismétlésére irányuló javaslat benyújtására, a vádlott javára vagy hátrányára egyaránt.

Fiataikorú elleni eljárásban az ügyész köteles végig jelen lenni, tehát nem csak a tárgyaláson, hanem a nyilvános ülésen is (a fiataikorúak bíróságairól szóló 218/2003 Sb. sz. törvény).

A tárgyalás előtti alternatív szankciók tárgyában történő döntéshozatal az ügyész kizárólagos döntéshozatali jogkörébe tartozik.

Az ügyészség büntetőügyeken kívüli tevékenysége

Az ügyészség törvény által előírt esetekben jogosult polgári jogi eljárás megindítására, vagy beavatkozhat egy már folyamatban lévő polgári jogi eljárásba is.

Az ügyészség polgári jogi eljárásokkal kapcsolatos hatáskörének alapjául a Cseh Köztársaság Alkotmányának 80. cikke szolgál, amely megállapítja, hogy az ügyészség törvény alapján a vádemelésen kívül más feladatokat is ellát. Az ügyészségi törvény (Zákon o státním zastupitelství) továbbá megállapítja, hogy az ügyészség a büntetőjogi eljáráson kívül egyéb eljárásokban is részt vesz. Az ügyészség e hatáskörét részletesen a polgári perrendtartás szabályozza, amely előírja, hogy mely esetekben avatkozhat be az ügyészség a folyamatban lévő polgári eljárásokba.

A polgári eljárásokba való beavatkozás joga mellett az ügyészség maga is javaslatot tehet a legfőbb ügyésznek eljárás megindítására, például a családjogi törvény szerinti, apaság megtagadásával kapcsolatos ügyekben.

Az ügyészi tisztség betöltésének szakmai és egyéb feltételei

Az ügyészi tisztség kinevezés útján jön létre. Az ügyészeket a legfőbb ügyész javaslatára az igazságügyi miniszter nevezi határozatlan időre. Az ügyész kinevezését követően az igazságügyi miniszter előtt ügyészi esküt tesz.

Ügyészi tisztséget a Cseh Köztársaság azon állampolgára tölthet be, aki:

- cselekvőképességgel rendelkezik,
- büntetlen előéletű,

- a kinevezés napján legalább 25 éves,
- csehországi egyetemen szerzett mesterfokozatú jogi egyetemi végzettséggel rendelkezik,
- sikeresen teljesítette a záróvizsgát,
- a tisztség megfelelő ellátását garantáló erkölcsi hozzáállással rendelkezik és
- elfogadja az ügyészi kinevezést és egy adott ügyészségre történő beosztását.

Az ügyészeket határozatlan időre nevezik ki; az igazságügyi miniszter azonban határozatával felfüggesztheti őket tisztségükből. Az ügyész tisztsége megszűnik, ha az ügyész betölti 70. életévét, meghal vagy hivatalosan holtta nyilvánítják, elveszíti cselekvőképességét vagy cselekvőképességét korlátozzák, megtagadja az eskütételt, elveszti cseh állampolgárságát, az ügyészi tisztséggel összeegyeztethetetlen hivatali vállal, bűncselekmény elkövetése miatt elítélik, hivatalának betöltésére alkalmatlannak minősítik, illetve egészségi állapota miatt hosszú távon nem tudja ellátni feladatait. Az ügyész fegyelmi eljárásban is felmenthető tisztségéből, illetőleg lemondhat tisztségéről.

Az ügyészség költségvetéséért az igazságügyi miniszter felelős. Az ügyészek jogállását a 283/1993 Sb. sz. törvény szabályozza.

Hivatali összeférhetetlenség

Az ügyészek a jogszabályban foglalt kivételektől eltekintve nem járhatnak el választottbíróként vagy közvetítőként jogviták rendezése során, nem képviselhetnek peres felet bírósági eljárásban, illetve nem járhatnak el a kérelmező vagy valamelyik fél megbízottjaként bírósági vagy közigazgatási eljárásban. Az ügyészek továbbá – ügyészi, főügyészi és főügyész helyettesi tisztségükön, valamint a minisztériumok vagy a Bírósági Akadémia ideiglenes megbízásához kapcsolódó tevékenységen kívül – semmilyen más fizetett hivatali nem viselhetnek, valamint saját vagyonuk kezelésén és tudományos, oktatói, irodalmi, publicisztikai és művészeti tevékenységen, illetőleg a kormány vagy a minisztériumok tanácsadó testületeiben vagy parlamenti szervben végzett tevékenységen kívül más kereső foglalkozást nem folytathatnak.

Díjazás

Az ügyészek díjazását jogszabály rögzíti; az ügyészek jövedelmét az állam fizeti.

Szakmai felelősség

Az állam külön jogszabály értelmében felelős az ügyész jogellenes határozatával vagy helytelen hivatali eljárásával okozott kárért.

Az ügyészek a fegyelmi vétségekért is felelősek.

Bírák

Szervezet

A bírák jogállásának alapvető szabályát a Cseh Köztársaság Alkotmánya 82. cikkének (1) bekezdése tartalmazza. E cikk értelmében a bírák tisztségük betöltésekor függetlenek maradnak, pártatlanságukat senki sem veszélyeztetheti. A bírák jogállását továbbá a bíróságokról és bírákról szóló 6/2002 Sb. sz. törvény szabályozza.

A kinevezés folyamata és a hivatali idő

A bírakat – valamennyi szükséges feltétel teljesítése esetén – a köztársasági elnök nevezi ki, és a bíró eskütételt követően lép hivatalba. A bírói kinevezésre azonban senkinek nincs joga.

A bíróvá történő kinevezés felkészülési ideje alatt a jelölt három éves bírósági fogalmazói szolgálatot teljesít valamely bíróságon. A felkészülési időszak végén a bírósági fogalmazók bírói szakvizsgát tesznek.

A bírói kinevezésnek nincs határideje; a bírakat azonban az igazságügyi miniszter felfüggesztheti tisztségükből. A bíró hivatali ideje azon év végéig tart, amelyben 70. életévét betölti, illetőleg a bíró haláláig vagy hivatalos holtta nyilvánításáig, a bíró hivatalának ellátására való képtelenségéről szóló határozat meghozataláig, illetőleg a bíró lemondásáig terjed.

A bírói tisztség betöltésének szakmai és egyéb feltételei

A kinevezés feltételei a következők:

- cseh állampolgárság,
- teljes cselekvőképesség,
- büntetlen előélet,

- legalább 30 éves kor betöltése,
- csehországi egyetemen szerzett mesterfokozatú jogi egyetemi végzettség,
- bírói szakvizsga teljesítése,
- a tisztség megfelelő ellátását garantáló tapasztalat és erkölcsi hozzáállás,
- a bírói kinevezés és egy adott bíróságra történő beosztás elfogadása.

A bírósági ülnököket a lakosság soraiból nevezik ki (feltéve, hogy büntetlen előéletűek). A bíróság elnöke előtt tesznek esküt és négy évig teljesítenek szolgálatot.

Hivatali összeférhetetlenség

A bírák saját vagyonuk kezelésén, valamint tudományos, oktatói, irodalmi, publicisztikai és művészeti tevékenységen, illetőleg minisztériumok vagy a kormány tanácsadó testületeiben vagy parlamenti szervben végzett tevékenységen kívül más kereső foglalkozást nem folytathatnak (kivéve a bírósági elnöki és elnökhelyettesi tisztséget).

Díjazás

A bírák díjazásáról jogszabály rendelkezik.

Szerepük és kötelezettségeik

A bírák feladatuk ellátásával kapcsolatos alapvető joga és kötelezettsége, hogy függetlenségüket megőrizzék, valamint hogy határozataikkal kapcsolatban kizárólag a jogszabályokat kövessék, amelyeket legjobb tudásuk és meggyőződésük szerint kötelesek értelmezni; nem engedhetik például, hogy politikai pártok érdekei, a közvélemény vagy a média befolyásolja őket. A bírák függetlenségének és pártatlanságának megsértése vagy veszélyeztetése tilos.

A bírák kötelesek a határozatokat ésszerű határidőn belül, indokolatlan késedelem nélkül meghozni, és kötelesek módot adni az eljárásban részt vevő feleknek és képviselőknek jogaik gyakorlására; nem vitathatják meg azonban velük az adott ügy érdemét vagy olyan eljárási kérdéseket, amelyek befolyásolhatják az ügyet.

A bíró tisztségének megszűnése után is köteles bizalmasan kezelni a hivatali ideje alatt tudomására jutott tényeket; e kötelezettsége alól kizárólag kivételes esetben kaphat felmentést.

A bírák és bíróságok jegyzéke az Igazságügyi Minisztérium honlapján található: [Igazságügyi Minisztérium](#).

A [Bírák Szövetsége](#) nem képviseli az összes bírót, mivel a tagság önkéntes; a szövetség közgyűlésén elfogadásra került a bírói magatartás etikai szabályzata (Etické zásady chování soudce), amely a bírói tevékenység erkölcsi alapelveit tartalmazza.

Bírói kategóriák és bírói szakosodás

A bírák – ítélkezési tevékenységükön kívül – kinevezhetők valamely bíróság elnöki, illetve alelnöki tisztségére. A köztársasági elnök (a Legfelsőbb Bíróság és a Közigazgatási Legfelsőbb Bíróság esetében) vagy az igazságügyi miniszter (felső, regionális és kerületi bíróságok esetében) nevezi ki őket e tisztségre. E tisztviselők feladata a bíróságok állami igazgatásának ellátása.

A bíró a Legfelsőbb Bíróság valamely kollégiumának vagy a Közigazgatási Legfelsőbb Bíróság valamely kollégiumának, illetve valamely bírósági tanács elnökévé is kinevezhető.

A kerületi, regionális és felső bíróságok belső szervezete – az egyes eljárásfajtákhoz igazodva – büntető, polgári és közigazgatási ügyszakokra bomlik.

A bíró szakmai felelőssége

Az állam felelős a bíró jogellenes ítélete vagy őrizetbe vételt elrendelő végzése, határozata vagy ideiglenes intézkedése által okozott károkért, illetve az eljárási szabálytalansággal okozott kárért; az állam kizárólag abban az esetben követelheti vissza a kifizetett kártérítést a bírótól, ha a bírót fegyelmi vagy büntetőeljárásban bűnösnek találják. A bírák igazságszolgáltatási feladataik teljesítésével kapcsolatban szakmai hozzáértésükért elszámoltathatók.

Közjegyzők

Szervezet

A közjegyzőket és tevékenységüket (a közjegyzői eljárásokat) a közjegyzőkről és tevékenységükről szóló 358/1992 Sb. számú törvény (közjegyzői törvénykönyv) szabályozza.

A közjegyzők számára kötelező a tagság a Közjegyzői Kamarában, amely a szakmai igazgatásért felelős szervezet. A Kamara szervezi a közjegyzőjelöltek szakmai képzését és vizsgáztatását is. A közjegyzők jegyzéke – régiókénti bontásban – a [Közjegyzői Kamara](#) (Notárská komora) honlapján található.

A kinevezés folyamata és a hivatali idő

A megüresedett közjegyzői tisztségre a közjegyzőket az igazságügyi miniszter nevezi ki nyílt versenyvizsgát követően, a Kamara javaslata alapján. A közjegyző a Cseh Köztársaság Közjegyzői Kamarája (Notárská komora ČR) által vezetett közjegyzői névjegyzékbe történő felvétele után lép hivatalba.

A közjegyzőjelöltek közjegyző felügyelete alatt eltöltött gyakorlati idő során készülnek fel jövőbeni hivatásukra. A felkészülési időszak következő állomásaként, három év gyakorlat megszerzése és a közjegyzői szakvizsga letétele után közjegyzőhelyettesé lépnek elő.

Kinevezését követően a közjegyző határozatlan ideig hivatalában marad, azonban felfüggeszthető. A közjegyzői tisztség megszűnik, ha a közjegyző betölti 70. életévét, meghal vagy hivatalosan holtta nyilvánítják, felmentik, elveszti cseh állampolgárságát, elveszti cselekvőképességét, vagy ha a kinevezett közjegyző megtagadja az eskütételt, illetve egészségi állapota miatt közjegyzői feladatait nem tudja megfelelően ellátni.

A közjegyzői irodák számát minden egyes kerületi bíróság kerületében a Közjegyzői Kamara állásfoglalását követően az igazságügyi miniszter állapítja meg.

Közjegyzői jogkörének gyakorlásakor a közjegyző független; tevékenységét kizárólag jogszabályok kötik. A közjegyzői tevékenység más jövedelemszerző tevékenységgel – a jogszabályban foglalt kivételektől eltekintve – összeegyeztethetetlen.

A közjegyzői tisztség betöltésének szakmai és egyéb feltételei

A kinevezés feltételei a következők:

- cseh állampolgárság,
- teljes cselekvőképesség,
- büntetlen előélet,
- egyetemi végzettség,
- legalább ötéves közjegyzői gyakorlat,
- közjegyzői vizsga teljesítése.

A közjegyzői tevékenység megkezdésének feltételei:

- közjegyzői kinevezés,
- eskütétel az igazságügyi miniszter előtt, amennyiben erre korábban még nem került sor,
- hivatalos közjegyzői pecsét beszerzése,
- felelősségbiztosítási szerződés megkötése a közjegyzői tevékenységből eredő esetleges károokra vonatkozóan.

Hivatali összeférhetlenség

A közjegyzői hivatal a közjegyző saját vagyonának kezelésén kívül más jövedelemszerző tevékenységgel összeegyeztethetetlen; a közjegyző végezhet azonban tudományos, publicisztikai, oktatói, tolmácsolási, szakértői és művészeti tevékenységet ellenszolgáltatás fejében.

Díjazás

A közjegyzői törvénykönyv úgy rendelkezik, hogy a közjegyző ellenszolgáltatás fejében végzi tevékenységét, ami elsősorban díjból, valamint az időráfordítás és a költségek megtérítéséből áll. A költségeket a közjegyző tevékenységét igénylő fél fedezi; a közjegyző jogosult ésszerű mértékű előleget kérni a díjból és a költségekből. A közjegyzői díjak részletes szabályait külön jogszabály állapítja meg.

Szerepük és kötelezettségeik

A közjegyző közjegyzői tevékenység végzésére jogosult; köteles betartani a törvényeket és más általánosan kötelező jogszabályi rendelkezéseket, jogi segítségnyújtás során pedig az ügyfél utasításaihoz is kötve van. Kizárólag akkor jogosult megtagadni a közjegyzői cselekmények elvégzését, ha a cselekmények általánosan kötelező rendelkezést sértenének, ha a közjegyző vagy

közeli hozzátartozója az adott ügyben félként szerepel, ha a közjegyző az adott ügyben már nyújtott jogi segítséget másik, ellenérdekű félnek, vagy ha a kérelmező alapos indok nélkül nem fizeti meg az előleget a közjegyzői díjból. A közjegyző elállhat az ügyféllel kötött szerződéstől, illetve elutasíthatja a jogi segítségnyújtásra irányuló kérelmet, ha az ügyféllel fennálló kölcsönös bizalmi viszony megrendült.

A közjegyző továbbá köteles bizalmasan kezelni a hivatali ideje alatt tudomására jutott, az ügyfél vagy a jogi segítségnyújtást kérelmező jogos érdekét esetlegesen befolyásoló tényeket; e kötelezettsége alól kizárólag az érintett személyek adhatnak felmentést.

A közjegyzők az alábbi területeken nyújtanak jogi és egyéb szolgáltatásokat:

- Öröklés – bírósági megbízottként, tehát a bíróság képviselőiként tevékenykednek
- Közjegyzői okiratokat állítanak ki – jogi aktusokról, jogi személyek közgyűléseiről és üléseiről, más aktusokról és tényállásokról
- Szerződéseket szerkesztenek,
- Közjegyzői letétet kezelnek
- Végrehajtási tanúsítvánnyal ellátott közjegyzői okiratokat állítanak ki,
- Végrendeleteket szerkesztenek és őriznek
- Házassági szerződéseket (közjegyzői okirat formájában szükséges), zálogszerződéseket szerkesztenek, és kezelik a zálognyilvántartást
- Tanúsítási és hitelesítési szolgáltatásokat nyújtanak

Kivonatokat állítanak ki a Cseh Köztársaság ingatlan-nyilvántartásából, stb.

A közjegyzők szakmai felelőssége

A közjegyző a kérelmezővel, az ügyféllel és a többi féllel szemben felelős a közjegyzői tevékenység végzése során e személyeknek okozott károkért, felelős továbbá az alkalmazottak felé a munkavégzésük során bekövetkező károkért. A közjegyző köteles e tekintetben felelősségbiztosítást kötni.

A közjegyző ellen fegyelmi eljárás indítható.

A közjegyzők tevékenységének állami felügyelete az Igazságügyi Minisztérium, a Cseh Köztársaság Közjegyzői Kamarája és a közjegyzői kamarák feladata.

Szakmai szervezetek

Az egyes regionális bíróságok és a prágai Fővárosi Bíróság illetékességi területén jogszabály alapján létrehozott közjegyzői kamarák az adott területen működő valamennyi közjegyzőt tömörítik. A közjegyzői kamara saját szervekkel és bevétellel rendelkező jogi személy.

A Cseh Köztársaság Közjegyzői Kamarája (Notářská komora ČR) a közjegyzői kamarákból álló autonóm szakmai szervezet; saját bevétellel és szervekkel rendelkező jogi személy, amelynek feladatai közé tartozik a végrendelet-nyilvántartás vezetése és kezelése. A végrendelet-nyilvántartás a végrendeleteknek, az örökségből való kizárásról szóló okiratoknak és e cselekmény visszavonó iratoknak, a végrendeleti végrehajtók kinevezési és felmentési okiratainak stb. elektronikus, nem nyilvános listája. A Cseh Köztársaság Közjegyzői Kamarája a zálogjogokról is nyilvántartást vezet.

A jogi hivatás szervezete: ügyvédek

Ügyvédek

Az ügyvédek részére kötelező a tagság a [Cseh Ügyvédi Kamarában](#), amely a szakmai igazgatásért felelős, központi, nem kormányzati, autonóm szervezet.

Az ügyvédi szolgáltatások nyújtását az [ügyvédekről szóló 85/1996 Sb. számú törvény](#) szabályozza.

Az ügyvédi tisztség betöltésének feltételei

Ügyvéd kizárólag a cseh [Ügyvédi Kamara](#) (Česká advokátní komora) által vezetett ügyvédi névjegyzékbe bejegyzett személy lehet. Az Ügyvédi Kamara írásos kérvény alapján felvesz minden olyan személyt a jegyzékbe, aki teljesíti a következő feltételeket:

- [cselekvőképességgel](#) rendelkezik,

- [☞ büntetlen előéletű,](#)
- [☞ mesterfokozatú](#) jogi egyetemi végzettséggel rendelkezik
- legalább három év [☞ ügyvédjelölti](#) gyakorlattal rendelkezik,
- sikeresen teljesítette az [☞ ügyvédi vizsgát](#)
- esküt tett a cseh [☞ ügyvédi kamara](#) elnöke előtt.

Ellenzolgáltatás fejében és állandó jelleggel a [☞ Cseh Köztársaságban](#) kizárólag a következő személyek nyújthatnak jogi szolgáltatásokat:

- a cseh [☞ Ügyvédi Kamara](#) névjegyzékében szereplő ügyvédek
- európai ügyvédek.

A Cseh Köztársaságban csak egyetlen ügyvédi kategória van, mindendféle megkülönböztetés nélkül; az ügyvéd tevékenységének gyakorlása során kiépíti saját szakterületét egy bizonyos jogterületen.

Az ügyvédek jogai és kötelezettségei

Az ügyvéd az ügyvédi névjegyzékbe történő felvételt követően kezdeni meg működését.

A szakmai felkészülést az ügyvédjelölti időszak jelenti, amely egy ügyvéd felügyelete alatt eltöltött gyakorlati idő.

Az ügyvédnek az ügyvédi névjegyzékbe történő felvételére vonatkozóan nincs előírt határidő; az ügyvéd azonban a jogszabályban foglaltaknak megfelelően, illetve a cseh Ügyvédi Kamara határozata alapján felfüggeszthető tevékenységéből.

Az ügyvédi tevékenység végzésének joga megszűnik, ha az ügyvédet jogszabályban meghatározott okból törlik az ügyvédi névjegyzékből. Az ügyvédi névjegyzékből való törlés főbb okai többek között a következők: az ügyvéd halála, holtta nyilvánítása, cselekvőképességének elvesztése vagy korlátozása, az ügyvédi névjegyzékből való törléssel járó fegyelmi intézkedés foganatosítása az ügyvéddel szemben, az ügyvéd csődhelyzete, illetve az ügyvédnek az ügyvédi névjegyzékből való törlésére irányuló kérelem. A cseh Ügyvédi Kamara is dönthet az ügyvédnek az ügyvédi névjegyzékből való törléséről.

Hivatali összeférhetlenség

A jogszabály úgy rendelkezik, hogy az ügyvédek ügyvédi működésük ideje alatt nem állhatnak munkaviszonyban, illetve más hasonló jogviszonyban (az egyetemi óraadó tanárként történő foglalkoztatás kivételével), és az ügyvédi működéssel nem összeegyeztethető más tevékenységet nem folytathatnak.

Díjazás

Az ügyvéd rendszerint az ügyfél által fizetett díj ellenében nyújt jogi szolgáltatásokat; az ügyvéd jogosult ésszerű mértékű előleget kérni a díjból. A jogi szolgáltatásokért fizetendő ügyvédi díj megállapításának módját, valamint a költségek és az időráfordítás megtérítését általánosan kötelező rendelet állapítja meg. A jogi szolgáltatások teljesítéséért járó ügyvédi díjra alapvetően az ügyvéd és az ügyfél között fennálló szerződés az irányadó (szerződéses díj); ha nem kötnek ki szerződéses díjat, a díjazást a szerződésen kívüli díjak mértékét megállapító rendelkezésekkel összhangban határozzák meg. Ha az ügyvédet az állam rendeli ki jogi szolgáltatások nyújtására, az ügyvéd díjazását az állam fizeti.

Szakmai szervezetek

A prágai székhelyű és Brnóban kirendeltséggel rendelkező cseh Ügyvédi Kamara valamennyi ügyvéd autonóm szakmai szervezete; saját testületei vannak, és az ügyvédekre nézve kötelező szakmai rendelkezéseket ad ki, amelyeket a cseh Ügyvédi Kamara lapjában tesz közzé.

Az egyik ilyen rendelkezés a Cseh Köztársaság ügyvédeinek szakmai etikai és versenyszabályzata.

Szakmai felelősség

Az ügyvéd felel az ügyféllel szemben az általa, alkalmazottja vagy képviselője által a jogi szolgáltatások nyújtása kapcsán az ügyfélnek okozott kárért. E felelősség vonatkozásában az ügyvéd köteles biztosítást kötni.

Az ügyfél fegyelmi vétség elkövetése esetén (kötelezettségeinek súlyos vagy ismételt megszegése) is felelősséggel tartozik. **Jogi adatbázis**

Az ügyvédek jegyzéke a cseh [Ügyvédi Kamara](#) honlapján található. Ezen a honlapon az ügyvédek a földrajzi terület mellett szakterületük és nyelvtudásuk szerint is kereshetők.

Ingyenes az adatbázishoz való hozzáférés?

Az adatbázishoz való hozzáférés ingyenes.

Gazdasági jogászok / jogtanácsosok

A Cseh Köztársaságban csak egyetlen ügyvédi kategória van.

Egyéb jogi szakmák

Bírósági végrehajtók

A bírósági végrehajtó [szabad jogi foglalkozás](#); a végrehajtók a [végrehajtási törvénykönyv](#) (exekuční řád) értelmében [végrehajtások](#) teljesítéséért felelősek. A Cseh Köztársaság Bírósági Végrehajtói Kamarája ([Exekutorská komora ČR](#)) valamennyi bírósági végrehajtót tagként tömörít.

Jogállásukat a bírósági végrehajtókról és a végrehajtói tevékenységről szóló 120/2001 Sb. számú törvény (végrehajtási törvénykönyv) szabályozza.

A végrehajtókat az igazságügyi miniszter nevezi ki.

A Cseh Köztársaságban a bírósági végrehajtó közhivatalnok, tevékenysége bírósági tevékenységnek minősül.

Bírósági végrehajtónak azon cseh állampolgárok nevezhetők ki, akik:

- teljes [cselekvőképességgel](#) rendelkeznek
- cseh jogi [egyetemi](#) végzettséggel rendelkeznek
- [büntetlen előéletűek](#)
- legalább hároméves szakmai gyakorlattal rendelkeznek
- teljesítették a [végrehajtói vizsgát](#).

A kinevezés folyamata és a hivatali idő

A bírósági végrehajtókat – nyilvános kiválasztási eljárás alapján – eskütételt követően az igazságügyi miniszter nevezi ki. Kinevezésük napján a Bírósági Végrehajtók Kamarájának (Exekutorská komora) tagjává válnak. A bírósági végrehajtóvá történő kinevezéshez bírósági végrehajtójelöltként eltöltött, bírósági végrehajtó felügyelete alatt teljesítendő szakmai gyakorlat szükséges; a felkészülési időszak magasabb szintjén a bíróságivégrehajtó-helyettesek állnak, akik a bírósági végrehajtók névjegyzékébe történő felvételük előtt legalább három év szakmai gyakorlatot szereztek a végrehajtás területén és letették a bírósági végrehajtói szakvizsgát.

A bírósági végrehajtói kinevezésnek nincs határideje; az igazságügyi miniszter azonban felfüggesztheti a bírósági végrehajtó tisztségéből. Felfüggesztése esetén a bírósági végrehajtó nem végezheti végrehajtási tevékenységét, és helyére helyettes neveznek ki; ha a bírósági végrehajtó más ok miatt (például betegség, szabadság) nem tudja ellátni a végrehajtási tevékenységet, helyére helyettes meghatározott időre is kinevezhető.

A bírósági végrehajtó tisztsége megszűnik, ha megszűnik a Bírósági Végrehajtók Kamarájában fennálló tagsága; ez az alábbi okok miatt következhet be: a bírósági végrehajtó halála vagy hivatalos holtta nyilvánítása, a bírósági végrehajtó felmentése, ha a bírósági végrehajtó elveszti cseh állampolgárságát, illetve amennyiben elveszíti cselekvőképességét, vagy azt korlátozzák.

Hivatali összeférhetetlenség

A bírósági végrehajtó végrehajtási tevékenysége a saját vagyonának kezelésén kívül más jövedelemszerző tevékenységgel összeegyeztethetetlen. A bírósági végrehajtó végezhet azonban tudományos, publicisztikai, oktatói, tolmácsi, szakértői és művészeti tevékenységet ellenszolgáltatás fejében.

Díjazás

A bírósági végrehajtó díjazás ellenében végez végrehajtási és más tevékenységet, a díjazás elsősorban a bírósági végrehajtói díjból, a végrehajtás során felmerült költségek és az időráfordítás megtérítéséből, valamint az iratok kézbesítési díjából áll. A bírósági végrehajtó díja a bírósági végrehajtó és a jogosult személy közti megállapodásban rögzíthető; ilyen megállapodás

hiányában a díj összegét általánosan kötelező rendelet határozza meg. A bírósági végrehajtó jogosult ésszerű mértékű előleget kérni a végrehajtási eljárás költségeire.

Szakmai felelősség

A bírósági végrehajtók felelősek a végrehajtási tevékenység során általuk vagy alkalmazottaik által okozott kárért. Számukra a biztosítás e károk vonatkozásában kötelező.

A bírósági végrehajtók és a bíróságivégrehajtó-helyettesek fegyelmi eljárásban felelnek jogi kötelezettségeik megszegéséért, illetve a bírósági végrehajtói hivatás méltóságának súlyos vagy ismételt megsértéséért.

További információ a [Bírósági Végrehajtói Kamara](#) honlapján található.

A pro bono (ingyenes) jogi szolgáltatásokat nyújtó szervezetek

Számos nem kormányzati szervezet kínál általános jogi segítségnyújtást különböző területeken, például: [Ökológiai jogi szolgálat](#) (Ekologický právní servis), [lucidum remedium](#).

Meghatározott esetekben a Cseh Ügyvédi Kamara (Česká advokátní komora) ingyenes jogi tanácsadási szolgáltatásokat nyújt.

A Cseh Köztársaság Bírósági Végrehajtói Kamarája (Exekutorská komora ČR) ítéletek és egyéb határozatok végrehajtásával kapcsolatos ingyenes jogi tanácsadói irodákat működtet.

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 13/05/2019